

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De orthographia dictionum e Graecis tractarum

Johannes <Tortellius>

[Venedig], 12. Nov. 1484

0

[urn:nbn:de:bsz:31-299711](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-299711)

males a pmutandis pabulis dicunt: & mapalia sua hoc est palustres dom⁹ sunt circūferētes. hęc ille. Quare ab νομν nomedia magis dicenda uideret: cū. o. post. n. in prima syllaba: sed nos in. u. nostrum traduximus & numidiā diximus: habetq; ab ortu syrtes q̄sdā puas: unde regio carthaginēses incipit a septētriōe mare: quod uersus sardiniā tendit: ab occasu mauritaniā: & a meridie athiopiam: nec teste Plinio præter marmoris numidici ferarūq; puentū aliud insigne habet. Sunt in ea clare urbes hippon: rhegyum: & rusticaela.

Numisma cum. u. a nobis unico sequēte. m. & i. latino scribit: q̄q; a græcis cū. o. post. n. & ante. m. scribat uide licet nomisma. Nam a νομιστ quod est lex deriuari dicunt. Quam sane scripturā: & Horatius ipse serua uit cū ait Regale nomisma philippos. At alii cum. u. scribūt: & breuē primam cōseruauit: ut Martialis libro epigrammatum primo:

Cum data sint equiti bis quinque numismata quare

Bis decies solus sextiliane bibis: a quo sane: ut pluribus placet

Nummus cū duplicato. m. deriuat. quod ideo duplicare dicit: ut primā pducere possit. Persius i satyra quæ scipit Hic mos est: Credere tum nūmos marco sub iudice palles. Erantq; nūmi ærei: argentei: & aurei atque ex his mixti. Et ut refert Plinius. xxxiii. naturalis historia: Populus romanus ne q̄dem argento signato ante Pyrrhum regē deuiētū usus est libera: unde etiā nūc libella dicit: & dipondius appēdebat assis. Quare æris grauis pœna dicta: & adhuc expensa in rōnibus dicunt. Quin etiā militum stipendiō: hoc est stipis pondē randæ penfatores libripēdes dicunt. Serui⁹ prim⁹ signauit æs: antea rudi ufos romæ Timæus tradit signatū tum est nota pecudiū: unde & pecunia appellat: maximus census. c. x. assiu fuit illo rege: argentū signatū est anno urbis quingentesimo octogesimo quarto. Qu. Fabio. cos. qnq; annis ate bellū primū punicū. Et placuit denarius p decē libris æris: qnarius p qnq; sextertiu p dipondio ac semisse. libræ autē pondus æris iminutū bello punico primo cū ipensis respublica nō sufficeret. Nota æris fuit ex altera pte Ianus geminus: ex altera rostrū nauis: in triente uero & quadrāte æs quadrās ante triūcis uocat a tribus uncis. Postea Hānibale urgente. Qu. Fabio maximo dictatore asses unctiales facti. Placuitq; denariū sexdecim assib⁹ pmutari: qnarium octenis: sextertiu quaternis: ita respublica dimidiū lucrata est. In militari tamē stipendio semp denari⁹ p decē assib⁹ dat⁹. Nota argenti fuere bigæ: atq; quadrigæ. Et inde bigati q̄drigatiq; dicti: mox lege papiniana semiūctiales asses facti. Licinius drusus i tributo plæbis octauā pte æris argento miscuit. Aureus nummus post anū sexagesimūsecūdū pcessus est. Sed præter alia inq; Pli. miror populū romanū uictis gentib⁹ i tributo semp argentū nō aurū iperasse: sicut carthagini Hānibale uicto argenti pōdo ānuā i qnq; ginta annos: nihil auri: & infra subdit auri i populi romani Aerario fuerūt. Sex. Iulio. Laurelio. cōss. septē ānis ante punicū bellū tertiu pondo septingentā uigintifex argenti nonagintaduō milia. Et extra nūmeq; trecenta & septuaginta qnq; milia. Itē belli socialis initio octingenta q̄draginta sex auri pondo Cæsar primo introitu in ciuili bello ex ærario p̄tulit. Latere aureoq; triginta sex milia: & in numero pondo trecenta: nec fuit alius teporibus respu. locupletior. Intulit & Aemili⁹ Paulus Persa rege macedoniæ deuicto prædā pondo triū milium: a quo tpe populus ro. tributū petere desuit: & ut idē Plinius attestat: q̄ primo denarium ex auro signauit: latet auctore incerto.

Numitor cum. i. latino & t. exili scribitur: fuit albanorum rex: & frater Amulii.

Littera apud græcos duplicis est formæ: ut in primo horū cōmentariōe li. ostendimus. Nos uero unius tantū habem⁹: ut & illi antiquit⁹ habuerūt: quā aspirātes articulū masculinū cōficiūt: & quā alterius formæ adinuerūt: atq; o. magnū uocant: cū solū pferunt semper sine aspiratiōe scribūt: & p aduerbio capiūt. Nos uero nunq; solū. o. aspirare cōsueuim⁹: sed p aduerbio semper assumimus. Quandoq; qdā uocādi: ut Virgi. in primo æneidos: O regina nouā cui condere Iuppiter urbē iustitiaq; dedit. Persius in prima satyra: Quisq; es o mō quem ex aduerso dicere feci idest o tu. quādoq; uero optandi: ut Virgi. in. viii. Assis o placidusq; iuues: numina firmes. Quādoq; etiā idignādi ut Cicero li. inuectiuæ primo: O tēpora o mores. Persius in. i. satyra: O mores: Vsq; adeo nescire tuū nihil est: nisi te scire hoc sciat alter. Aliquādo autē & p aduerbio ponit admirādi: ut Iuue. O qualis facies: & quali digna tabella: & Persi⁹: O curas hoīuz. nā imoderatas sollicitudines admirat: q̄s græci μελεδοναστ uocāt eo quod μελεδοναστ idest mēbra corrodūt: iō apud nos curæ: quod cor urant uel rodāt uocant: ob qd & p amore nōnunq; ponit. Virgi. in. iiii. æneidos: At regina graui iā dudū saucia cura: Et ueneris iustissima cura. nōnunq; uero & curare p reficere dicimus: ut Virgi. in. iii. æneidos: Corpora curam⁹ fessos sopor irri gat artus. Idem in. iiii. georgiōe: Tum tecta petunt: tum corpora curant.

Oaxus cū. a. post. o. & ante. x. cōsonātē scribit: ciuitas ē cretæ: i q̄ teste Herodoto li. histo. iiii. Etearchus pater Phronimæ regnauit: quā dixit matrem fuisse Bati: q̄ cyrenem libyæ urbem ædificauit: de quo in dictione Batus: & dictione cyrene uidimus.

Obelus cū. e. absq; diphthongo & unico. l. scribitur: dicit latine ueru. Et inde obeliscus diminutiū nomīne magis q̄ re: cum magnæ moles obelisci: dicantur: ut in sequente dictione uidebimus.

Obeliscus cū .i. latino & .c. exili scribitur: est teste Ammiano Marcellino regē gestarum li. xvii. asperimus lapis in figurā matæ cuiusdam sensim a pccritate in excelsum cōsurgens: & ne radiū imitet paulatim gracilescens: specie quadrata in uerticē pductus angustū: manu leuigatus artifice. Obeliscos fuisse plures romæ cū historia: tum res ipsa indicat. Sed q̄ integri corruptiue aut fuerint: aut nūc cernuntur: a thebis: ac aliis ægypti urbibus pductos fuisse Plini⁹ in naturali historia & præfat⁹ Ammianus ostēdūt. Sed de eo q̄ quoq; in uaticano iuxta basilicam beati Petri cōspicitur: & corrupte ab insciis iulia uocitat. Plini⁹ ipse li. xxxv. meminit: atq; illū tertiu ex maiorib⁹ ponit: qui unq; romæ aduecti fuerūt. Et li. xvi. ubi de arborū magnitudine pertractat: hæc ingt uerba abies ammiratiōis præcipue uisa est in nauī: quæ ex ægypto Cæii principis iussu: obeliscum in uaticano circo statutū abduxit: de qua nauī plura psequit⁹: & nihil admirabilius in mari uisum fuisse asserit. Ammianus uero in præfato li. cū thebarum ægyptiæ situm: & successum pulcherrime enarrasset: subdit i hac urbe inter labra ingētia diuersasq; moles signēta ægyptiorū: numinū exprimētes obeliscos uidim⁹ plures: aliosq; iacentes & cōminutos: quos antiqui reges bello domitis gentib⁹: aut p̄spiratibus regē elati: montiū uenis uel apud extremos orbis incolas p̄scrutantes excisos erectosq; diis superis dicarunt. Et in sequētib⁹ idē auctor ostendit obeliscos nō solum a thebis romæ aduectos: sed Octauianū Augustū duos admirandos ex he liopoli urbe etiā ægyptia transfuisse. Quorū ut ait unus in circo maximo. alter in campo locat⁹ ē martio: & iucūdisima plura psequit⁹: quæ sane referre longū esset. Plinius etiā i. xxvii. naturalis historia: refert Theophrastum tradidisse in ægyptiorū cōmētariis reperiri fuisse apud eos in louis delubro obeliscuz e quattuor smaragdis quadraginta cubitorū longitudine: latitudine uero in parte duorū in pte quattuor: id etiā præte reundū nō ē: obeliscos ut plurimū notis hierographis insculptos fuisse: quas (ut præfatus Ammianus ait) undiq; incisas initialis sapientiæ uetus insigniuit auctoritas. Nam multa uoluerū & serarū etiam alieni mūdi genera insculpebant: quæ uel regū gloriam sequētib⁹ ætatib⁹: uel eorū per soluta uota monstrabāt: non enim ut nūc litterarū formæ ac numerus præstit⁹ erat: q̄b⁹ quicq; humana mens cōcipere pōt: facile exprimitur: sed singulæ litteræ apud illos quæ aialium figuris designabant: singulis nominib⁹ inferuebāt: & uerbis nōnunq; & integros sensus repræsentabāt. Nam p̄ uulturē naturæ uocabulū pandūt: quia nullos mares posse inter has alites inueniri rōnes memorant phylicæ: perq; speciem apīs mella conficientis regē indicabāt Cui cū iucūditate moderante aculei inesse debent: qn etiā & Seruio referente super qntū æneidos p̄ draco nem in caudā reuolutum & illā mordētē anum illi iudem indicabāt: cū in seipm eodē mō recurrat: ac consumatur. Itaq; teste Cornelio Tacito primi p̄ figuras aialium ægyptii sensus mentis effingebāt: & antiquissima monumēta memoriæ humanæ impressā faxis cernunt: de q̄bus in dictione fœnicæ loquimur.

Obolus cū unico .l. scribitur: genus ē ponderis sex continens siliquas: q̄ & alio nomine scrupulus dicitur: de quo in dictione talentum late uidebimus.

Ocalex cū .c. exili & unico .l. & duab⁹ .e. subsequētib⁹ scribitur: fuit teste Homero li. ii. iliados: boetiæ ciuitas.

Ocha cū .ch. aspirato scribitur: nomē est a græco deductū: ac a nostris cōpositū ex illoꝝ masculino articulo: qd̄ est .o. & χίη χίνοσ: qd̄ apud illos id est apud nos anser huius anseris: itaq; cōponētes antiqui nostri .o. cū χίη: & in recto abiicientes ultimū .n. dixerunt ocha hui⁹ ocha: nonnulli uero commutantes illud .o. in .au. diphthongon dixerunt aucha aūcha: p̄ modū quē in .ii. horū cōmentariorū libro quum de .au. diphthōgo tractaremus declarauimus.

Oceanus cū unico .c. atq; illo exili & .e. absq; diphthongo scribitur: dicitur id mare: quod uniuersam circuit terram: ob quod & ab ipis græcis amphitrites etiā uocitat: ut in ea dictione uidimus. Sed oceanus teste Solino a uelocitate cognominatus est. Nam ὠκεῖος unde oceanus dicitur: a nostris uelox interpretat. Sane ex hoc mari oia nata fuisse dixit Hesiodus in theogonia: iuxta quod Virgilius in .iiii. georgicorū inquit: Oceanūq; patrem rerum nymphasq; sorores. Homerus uero dixit in iliade illum deorū patrem: & Tethym matrē: cū ait ὠκεανόν τε θεῶν γενέσθαι καὶ μητέρα θεῶν. dixit etiam ex ipso oium amniū fontiuq; cursus initium capere. Itaq; cū uniuersam terrā circūeat: etiā ab occasu Solis irrūpens mediā hanc nostram habitabilē regionē amplis: & nominatissimis æquorib⁹ alluit. Et scissis calpe atq; abila mōtib⁹: quos colūnas Herculis nominat iter hispaniā quā leuo latere radit: & mauritaniā circa quā dextro diffundit: fretū priō efficit longitudinis xv. miliū passuū: & latitudinis uix septē: ut Pōponi⁹ attestat. Ita ut factō quodam hostio limen apire dicat. Et inde mediterraneis sinibus imixtus usq; in orientem: & septētrionem p̄pellit. Is ergo ocean⁹ q̄ hispaniā perfundit: hibericus nominat: ab ipsa scilicet hispania: quæ olim hiberia dicebatur: & circa insulas baleares quas primo ostendit balearicus dicitur est. Deinde q̄ narbonēsem prouinciam contingit gallicus: mox a liguria ligustic⁹. Deinde usq; ad siciliam tuseus uocatur: quem græci tyrrhenum: Itali inferum nominarūt. inde inter siciliam & Italiam pergens ionicum mare incipit: sed in leuum ex aduerso ad illyricum adriaticū uersus uenetias sinū efficit. At ab initio adriatici ionii nomen accipiens: longa per spatia in asiam usq; protenditur: ut in dictione Ionium mare late uidimus. Ex altero uero siciliæ latere in cretam usq; protentum siculū nominatur. Inde uero usq; in mare pamphylicum ex leuo creticus dicitur: ex dextro uero usq; in ægyptum ægyptius uocatur. Sed ab Ionio iuxta græciam in septemtrionem diffusus crebras circuit insulas. Quæ quia in formam capræ (ut quidā uoluit) disponūtur: ægæi nomen assumpsit: uel alii potius uolūt ab Aegæo athenarum

athensarū rege: quē admodū in ea dictiōe ostendim⁹. Deinde per hellepōti angustias progressus: asiā ipsam ab europa stricto fecernit mari: quod hellepōticum ab Helle: ut in ea dictiōe uidim⁹ noiatur. Inde i pro-
 pontidem dilatatus mare aliud conficit: quod per cōtrarium euxinum nūcupatur: ut in eiusmodi dictiōe
 descripsimus. Sed rursū iuxta tauricam regiōē restrictus: bosphorus alterū efficit: qui chimæricus no-
 minatur: ut in dictiōe bosphorus uidimus. Nam a bouū meatibus peruiis bosphori nomē assumpsit: eo
 q̄ ab uno litore in aliud cōmode tranare possunt: post bosphorū uero palus est meotis magna quideꝫ & la-
 ta: in quā tanais fluuius influit: qui a septētrione & p̄ibus scythicis ueniēs: asiā ipsam diuidit ab europa.
 At palus illa hyeme glaciatur. Et ut ait Virgilius: Puppibus illa prius patulis nūc hospita planistris. Sed di-
 uersis in locis eiusmodi mare nomina habet plura & diuersa: quæ etiam non eadem causa prodita sunt. Nā
 asiaticum mare est quod & phœniciū ægyptiūq̄: & pamphylicū a prouinciis nomina accēpere. Ab insulis
 balcaricum: siculum: carpathium: cyprum. A gentibus ligusticum: ausonium: tu scum: dalmaticū. Ab oppi-
 dis argolicum: adriaticū: corinthium: tyrium. A casibus hominū myrtoum icarēū: hellepōticū: & ut plu-
 ribus placet ægæum a memoria regis teste Solino Ionium: licet Seruius non a memoria: sed a casu in illum
 dicere uelit. Nam ait super. ii. æneidos: regem illum antiquissimū in eo submersum mari nomen reliquisse:
 a transitu bouis: uel ab angustis meatibus bouū paruiis bosphorus: a moribus incolarum: ut in ea dictiōe
 uidimus euxinus. ab ordine fluendi p̄pontis: ut in dictiōe pontus uidebimus. Aegyptiū pelagus asiæ dat
 gallicum europæ: aphyrcum libyæ. Et hæc de mediteraneo. Sed rursū in terræ circuitu oceanus ipse aduer-
 sis oris: quas amplectit diuersa accipit nomina. Nam a litoribus suis arabicus: persicus: indicus: eous: scri-
 cus: scythicus: germanicus: atlanticus: & de reliquis eodem modo. at uero caspium mare a caspiis montib⁹
 q̄bus adiacet dictū est. Et id idem hircanum dicitur ab hircania sibi cōtermina. Sed ut uolunt atiqui: qui
 nōdūm sufficienter ea loca perserutati fuere: ex oceano hyperborico angusto ore in morem fluminis terras
 ingredientem conficitur. Qui uero diligentius iam eadem loca rimati sunt: asserunt id esse mare uassissimū:
 quod nec illum habet exitū: nec alicuius aquæ falsæ habet introitum: sed ex imēnsis in ipsum cōfluentib⁹
 fluminibus factū: quod Ptolomæus etiam uerum esse fatetur.

○ cheius cū. ch. aspirato & unico. s. sequente. i. latino scribit: fuit Homero teste ætolorum dux: uir lōge præ-
 stantissimus: qui in bello troiano moritur.

○ cyalus cum. c. exili & y. græco atq; unico. l. scribit: fuit unus ex nominatis phæacibus tēpore Alcinoi regis:
 ut ostendit Homerus in. viii. odyssæa: & compositum est uocabulum ex ὠκύς: qđ ē uelox: & ἄλσ̄ mari: qđ
 uelox ut mare.

○ cinum cum. c. exili & i. latino scribit: est teste Plinio li. xix. naturalis historiæ: herba hortēsis: quæ particu-
 lata etiam ab uno incipit: qua de causa diutissime floret: habetq; primā longam: cū apud græcos ὠκυλλον:
 cum. o. magno in prima scribit.

○ cyroe cū. c. exili & y. græco scribit: fuit teste Hesiodo i theogonia nympha quædam Oceani & Tethyos filia
 ○ cyron eodem modo ut superior scribit: fluuius est in finibus arcadiæ.

○ cyus cū. c. exili & y. græco scribit. Nam ab ὠκύς græca dictiōe deducit: quam nostri quidam antiquissi-
 mi uertentes. y. græcum in. u. nostrum ocus traduxerunt. Sed a sequentibus in uoce comparatiui traductū
 fuit: hoc est remanente. y. græco. u. nostrum addiderūt: nec latine positio utimur. Et aduerbialiter cito: &
 q̄ prompte designat. Virgilius li. æneidos. iiii. Ocyus omnes
 Imperio læti parent. Iuuenalis in satyra Credo pudiciam:

Collige sarcinulas dicit libertus: & exi

Ocyus & p̄pera: siccō uenit altera naso: Seruius aut̄ super. viii. ænei. dixit: ocyus positius antiquus est: nec
 etiā pōt comparatiu⁹ esse: ubi nulla est comparatio. Sed pace ei⁹ magis Plinio adhæreo: qui & illud quoq;
 in significatiōe cōparatiui posuit: et superlatiuum nōnunq; ei assignauit. Ait enim in. ii. naturalis historiæ
 Mercurii sidus inferiori circulo fertur nouem dieb⁹ ocyore ambitu: modo ante Solis exortū: mō post occa-
 sum splendens: & libro. viii. superlatiuum exprimens dixit: itaq; multi extiteret qui non nasci optimū cen-
 ferent: aut q̄ ocyissime aboleri.

○ enus cū. c. exili sequente. n. cōsonante scribit: fuit teste Virgilio in. x. æneidos: fatidicæ Mantus & Tusci fili⁹
 amnis: Qui muros matrisq; dedit tibi mantua nomen: ut in ea dictiōe uidimus. Et ab eodē poeta in buco-
 lico Bianor uocatus fuit: ut in sua dictiōe monstrauius.

○ etopes absq; aliqua aspiratione scribit: piscis est octo pedes habens: quem polypum quidam putant.

○ dius cū. i. latino scribit: fuit teste Homero i. v. iliados: alizonū dux: quē Agamēnon in bello troiano occidit

○ dyssæa cum. y. græco & duplicato. s. scribitur: loco quorūz nōnulli. x. scribere uoluerunt: sed magis placet
 litteraturam græcā obseruari: dūmodo cōmode possit. scribitur enī apud illos non cū. x. sed cū duplicato
 s. i. idelicet ὀδυσσεύς: & deriuatur ab ὀδυσσεύς: quem nos Vlyxē non cum duplicato. s. sed cū. x. duplici
 consonāte ex inueterata cōsuetudine transcribimus. At ei⁹ dictiōis quæ est odyssæa: penultima apud græcos
 est. ei. diphthongus: a qua a nos. i. abicientes: solam. e. retinemus. Estq; odyssæa uolumē aliud sublime Ho-
 meri in. xxiiii. libros diuisum: in quo Homerus errores & casus Vlyxis post bellum troianum: & Penelopes

uxoris patriâ diuino carmine descripsit. unde Ouidius in.ii. de tristibus libro inquit: Aut qd odyfsea e nisi
fœmina propter amorem.

Dum uir abest multis una petita procis?

O egrius cū. œ. diphthongo & .i. latino scribitur: fluuius est thracū: a quo teste Seruio hebrus nascit. & (ut nō
nulli ferūt) pater fuit Orphei: ac in hebro a ciconib⁹ Orphei caput, piccū fuit: dicēte Virgilio i.iiii. georgi.
Tum quoq; marmorea caput a ceruice reuulsum
Gurgite cum medio portans œagrius hebrus.

O ebares cū. œ. diphthongo scribitur: fuit nomen uiri proprium.

O ebaris cū. œ. diphthongo & .i. latino scribitur: fuit Darii stabularius: cui⁹ industria Darius ipse regnū per-
sarum adeptus est: ut in dictione Darius uidimus.

O ebalus cū. œ. diphthongo & unico. l. scribitur: fuit teste Lactatio super thebaidos li. rex laconum: de quo cre-
tensis Ditis in historia troiana apertius loquens ait: Oebalus fuit fili⁹ Arguli filii Amidatis: fuitq; rex laco-
niæ: & a se puinciam ipsam œbaliā dixit. hæc ille. Alius fuit Oebalus Telonis regis Capreæ filius: quæ ifu-
la e ex opposito ad neapolim ex Sebetride nympa genitus: de quo Virgi. in. vii. aenei. inquit:

Nec tu carminibus nostris inductus abibis

Oebale: quem generasse telon sebetride nympa

Fertur: teleboum capreas cum regna teneret.

Iam senior. Hic (ut psequitur Virgilius) mortuo patre nō contētus patriis artibus campaniā intrauit: & mul-
tos populos suæ ditioni subiæcit: fuitq; deinde Turno cōtra Aeneam: a quo œbaliā regionē dictam nō
nulli putauerunt: quæ est iuxta tarentum: ut in sequenti dictione uidebimus.

O ebaliam cū. œ. diphthongo & .i. latino scriptâ duplicem esse comperio: unaq; quæ & laconia dicta fuit: & ab
Oebalo filio Arguli œbaliā cognominatâ: de qua Statius in achilleide: Soluerat œbalio classē de lito-
re pastor Dardanus. & Ouidius in. v. fastorum loquēs de castore & Polluce: qui fuerant ex amyela ciuitate
laconia ait: Effugere œbalidæ cursu potuere sequentes. alteram uero i Italia iuxta tarentum urbē inclytā
calabryæ ab Oebalo filio Telonis (ut qdam uolunt) cognominatam. Virgilius in. iiii. georgicorū: Namq;
sub œbaliæ memini me turribus altis: qua niger humectat flauentia culta galefus Corytium uidisse senem
& reliqua. est enim galefus: (ut dixit Liuius li. v. de. ii. bello punico) calabryæ flumen tarento proximum per
qncq; milia passuū: iuxta quod castrametatus est Hānibal: cum arcē tarentinā obsedit. Alii uero quib⁹ assen-
tire uidef Seruius: nō aliam fuisse dicūt in Italia œbaliā: nec id quoq; Virgiliū intellexisse: sed cum dixit
sub turribus œbaliæ intellexit: id est eorum q e x œbaliā laconia in Italiam aduenere: & turres iuxta tarētū
ædificauere. Nam (ut rettulit Seruius) lacones diu bello attriti ab atheniensibus: & inopiam uiuorū timētes
præcaperūt: ut uirgines cum qbusq; concūberent: quo facto cum iuuenes de incertis parentibus nati: ori-
ginem suam deinde erubescerent: & partheniatæ id est de uirginib⁹ nati appellarent: duce Palanto octauo
ab Hercule nauigiis pfecti uenerūt ad oppidum calabryæ quod Taras Neptuni filius condiderat: & id au-
ctum habuerunt.

O echaliam cū. œ. diphthongo & .ch. aspirato atq; unico. l. & .i. latino scribitur: licet ex defectu libroriorū in qui-
busdam latinis codicib⁹ non cum. ch. aspirato: ut diximus: sed magis cū. t. aliquādo legerim⁹: fuit laconia
pars ppinqua thessalia: quæ œchaliæ nomen assumpsit a ciuitate eiusdē nominis: quæ in illa erat. Ipsa uero
ciuitas teste Homero li. ii. iliados: ab œchaleo fluuii q circa illam præterfuit: nomen eiusmodi accepit. In
hac regnauit Eurytus pater Ioles: q cū filiā olim Herculi spopōdisset: & postea dissuadēte filio denegasset
ut dixit Seruius super. viii. aenei. indignatus Hercules illum & filios interemit: atque œchaliā illius urbe
euerit: dicente Virgilio:

Vt bello egregias idem distacerit urbes:

Troiamq; œchaliāq; ut duos mille labores

Sustulerit. Quin & Iolem rapiēs ita ardentē illā amauit: ut quæq; ab illa pateret: uti ab Omphale regina
lydiæ prius passus fuerat: ad quē Deianira scribēs apud Ouidium in epistolis heroidum inquit:

Gratulor œchaliā titulis accedere nostris

Victorem uictæ succūbuisse queror: & i eadem epistola subdit:

Ingreditur late lato spectabilis auro:

Qualiter in phrygia tu quoq; cultus eras.

Dat uultum populo sublime sub Hercule uicto:

Œchaliā uiuo stare parente putes: sed hæc deinde Iole iubēte Hercule ante mortem suam Hyllō Herculis
filio nupsit: ut in dictione Hyllus uidimus.

O ecinyres prima cū. œ. diphthongo sequēs cū. c. exili & .i. latino penultima cum. y. græco scribitur: fuit teste
Homero circa initium libri. xi. iliados: uir argiuus: q donauit Agāmenoni thoracem eximium.

O econom⁹ cū. œ. diphthongo & .c. exili scribitur: dicitur a nostris dispēfator. Nā apud græcos οἰκοσ dicitur dom⁹
& νόμος lex. nam decet dispēfatorē legem esse dom⁹. Et sic Aristotelis œconomica & œconomic⁹ scribitur

Oecumenicus cum .œ. diphthongo & absq; aliqua aspiratiōe scribitur: dictio est deducta ab οἰκομένη: quæ uniuersum orbem designat quasi uniuersalis ille dicatur.

Oedipus cū .œ. diphthongo & .i. latino atq; unico .p. scribitur: dictio est cōposita ab οἰδῖμα: quod ē tumor & ποῶς pes: hoc est pedum tumor. Nam ut Stātius diuersis in locis suæ thebaidos scripsit. Et Seneca i tra gœdia: quæ inscribit Thebais: dum Oedipus matris utero teneret: & pater Laius Apollinem de nascitura ple consulere: Et ab oraculo percipisset se debere a nascitura ple interfici: natum puerū pastori suorū ar mētōz occidendū tradidit: qui dum ætati cōpateret: & regium imperium cōtēperare optaret: paruuli pe des gladio perforauit: & uimine suspendit ad arborem quasi in nedia moriturum. Quod ipse apud Senecā in Oedipo testatur dicens.

Me deo teste damnauit parens

Callidoq; teneros transtulit ferro pedes:

Et in alta nemora pabulum imisit feris. Sed cū uagitu Phorbantē pastorem Polybii corinthioz regis ad se puer traxisset. Ille cōscissis uinculis: iam tumidū pedib⁹ puerū corinthio cuidā largit⁹ est: qui lætus ad Me ropē uxorem Polybii regis liberis carentem .p. magnō munere dedit. Illa una cum uiro tanq; filium cælitus missum paterna charitate suscepit. Et a pedū tumore Oedipodem cognominauit. Cui⁹ penultima breuis a poetis nostris poni cōsueuit: & declinat huius Oedipodis. Plautus tamen in penulo ab Oedipo .p. Oe dipode in ablatiuo ptulit. hic cum semel thebas pergeret sphinge cōperta eius ænigma dissoluit: & mon strum interemit. Vnde rerū obscurissimarum interpres deinde dictus fuit. Itaq; homo ille apud Terentium Dauus sum inq; non Oedipus. Plautus in penulo: Nam isti quide; Heraclidæ orationi Oedipi opus ē cō iectura qui sphingis ænigma dissoluit.

Oenochonum cum .œ. diphthongo & .ch. aspirato scribitur: est teste Herodoto thessaliæ fluuius in peneum defluens: ut uidebimus in dictione thessalia.

Oenos cū .œ. diphthongo scribit: dicit apud nos uinum: sed non utimur ea dictione nisi in compositis.

Oenophorum cū .œ. diphthongo & .ph. aspirato scribit: uas est uinariū. Nam cōponit⁹ ex œnos quod ē ui num: & φῶρον portans: de quo Iuue. in satyra Credo pudiciā: Totū œnophoz fitiens. & Martialis in .vi. Reddidit œnophori pondera parua fui.

Oenotrii cū .œ. diphthongo: & .t. exili scribitur: populi fuerūt i Italia: de qb⁹ fatis habuim⁹ i dictione italia.

Oeneus cū .œ. diphthongo in initio scribitur: fuit Parthaonis filius: dicente Acheloo apud Ouidiū i .viii. me tamorphoseos: cū ad Oeneū regē uenisset: Accipe me generū dixit parthaone nate. & fuit rex ætolia: cuius urbs regia calydon cognomiata fuit: iō frequēter rex legit⁹ calydoniæ. fuitq; pater Meleagri: & ob hoc Me leager a poetis dictus est œnides. Ouidius in tertia epistolarum heroidum:

Coniugis œnides uersus in arma prece est.

Oenomaus cū .œ. diphthongo scribit: fuit filius Martis: rex helidis & pisa atq; Hippodamiæ pater: ut i ea di ctione uidimus. Alius Homero teste fuit uir peloponesius ab Hectore in bello troiano interfecus.

Oenops similiter scribit: & fuit uir peloponesius: ut idem poeta monstrauit.

Oestrum cū .œ. diphthongo & .t. scribit: uolatile est paruū: Cui nomen asilum romanū est: ut dixit Virgilius i .iii. georgicog. Iuue. in .iii. satyra: Non cedit Veiento: sed ut phanatic⁹ œstro percussus bellona tuo diuinat Et id sane nomen a uoce: quam edidit assumpsit.

Oeta cū .o. & .e. separatis uocalibus: & .t. exili scribitur: ut late in .ii. horum cōmētariorū li. ostendim⁹: fuit rex colchorum potētissimus: & teste Homero in .xi. odyssæ: filius fuit Solis ex Perfa filia Oceani. Nam ut ait Diodorus siculus historic⁹ præstantissimus li. historiæ .v. Solē ferunt duos ex Perfa uxore .p. creasse filios: Oetam ac Persem: Oeta in colcho regnauit: in taurica Perses: crudeles ambo efferiq;. e Perfa filia Hecates orta est superans audacia & imanitate patrem: ut quæ cruciatu hoīum læta eos .p. feris appetere sagittis cō sueuerit. Quin & ad uenena mortifera cōficienda summū studiū operāq; impedit: quæ aduenis in cibis ex hibebat. unde & prima aconitū inuenisse dicit. Quibus in reb⁹ experta admodū & edocta: ueneno patrem primū sustulit: deinde regno assumpto tēplum statuit Dianæ: cui hospites nauigātes sacrificabat: existimās ea crudelitate suū nomen clarius futurum. Post hæc nupsit Ceta: patruo: genuitq; liberos tres: Circem Me deam ac Aegialeuz. Circe ad oīs generis uenenorū curā uersa: multaz herbarum radicūq; uarias uires mi rabileq; repperit. Et quæuis a matre Hecate in plurimis instructa esset: multis tamen ab se de nouo inuentis oibus i ea re præstitit. hæc farmatarum regi: q ab aliis scythæ dicunt⁹ cū nupsisset: primum ueneno uirū ab stulit: deinde regno capto: multa ui crudelitateq; regnū uexauit: qbus ex rebus ex ipso regno pulsaz ad Ita liam uenisse tradunt. Inq; eo .p. montorio: quod nunc quoq; ab illa circeū uocat⁹ resedisse. Medea quoq; tū a matre: tum a sorore singula ueneficia edoctam: diuersis morib⁹ uixisse ferunt. Nam cū Oeta rex tum sua natura: tum uxoris suasu crudelis esset: & necandoz hospitem morē seruaret: illa hospites a uitæ discrimie eripiebat: & sæpe a patre precib⁹ & gratia .p. dānatorum salute intercedebat: quādoq; ipsamet ex custodia captos dimittebat. Ob quod cū Medea indies magis parentū crudelitati esset aduersa: a patre ob timorez in liberam custodiam destinata fuit. Illa ad Solis oui tēplum: quod in litore sitū erat confugiens: iuxta litus

- ambulans: argonautas noctu delatos conspicit: a qua de hospitem caede edocui: humanitatem uirginis experti sunt: ut uidimus in dictione Iafon.
- Oetha cum .cc. diphthongo & .th. aspirato scribitur: mons est inter thessaliam & macedoniam famosus morte rogo & sepulchro Herculis. Estque teste Plinio li. xxv. naturalis historiae: hellebori herbae fertilis.
- Oetosyros cum .cc. diphthongo & .y. graeco scribitur a graecis. Nam teste Herodoto in. iii. historiarum: dicitur lingua scythica Apollo.
- Oetus cum .cc. diphthongo & .t. exili scribitur. nam apud graecos est diphthongus ex. omega. mega & .i. unde ωιτος ab illis scribitur: sed a nobis Oetus traducitur: ut in. ii. horum commentario: li. uidimus. fuit frater Ephialis: & filius Alcei: pugnavitque cum diis in creta: ut dixit Salustius: unde ceteri campi dicti sunt.
- Oethyni prima cum .cc. diphthongo: sequens cum .th. aspirato & .y. graeco scribitur: populi fuerunt iuxta pontum.
- Ogdous cum .g. ante .d. scribitur: fuit teste Diodoro siculo li. historiae. ii. aegypti rex: qui & Vohoreus cognominatus est: & memphim condidit: ut uidimus in dictione Memphis.
- Ogygia secunda cum .y. graeco: penultima cum .i. latino scribitur: insula est: ut quidam ferunt phoenicium & syrii maris Sic quoque ab Ogygio rege in ea regnante cognominata: de qua Homerus in li. primo odyssae: *νηστον ες ογγυϊν οτρυνόμεν*. Nam uoluit in ea postea regnum fuisse Calypso: ut in dictione Calypso uidimus.
- Ogygius eodem modo cum superiori dictione scribitur: fuit teste Seruio super Silenum Virgilii thebanorum rex: sub quo primum diluuium fuisse dixit Varro in plogo libri tertii de re rustica: quam longe antiquiore urbana ostendere conatur. Et fuisse tempus ait: quo rura colebant homines: nec ciuitates habebant. Et subdit. estque uetusissimum oppidum boetiae thebae: quod rex Ogygius aedificauit: pactis iam duobus milibus annorum & centum. Sed ut diu Augustinus de ciuitate dei li. xviii. rettulit: temporibus inquit Ogygii regis: diluuium magnum factum est: non illud maximum: quo nulli homines euaserunt: nisi qui in arca fuerunt. Sed tamen maius: quod postea tempore deucalionis fuit.
- Oideus cum .i. latino diuisa syllaba ab .o. scribitur. nam neque apud graecos est diphthongus: fuit filius antiphatis filii Melampi: dicente Homero in. xv. odyssae: *ἀντιφάτης μέν ἐτίκτεν οἴκλιαν μεγάρου μόν*. Idem fuit pater Amphiarei argiui uatis.
- Oileus cum .i. latino diuisa syllaba ab .o. scribitur: ut de superiori dictione diximus. Non enim potest esse diphthongus: ut Virgilius in primo. Vnius ob noxam & furias aiacis oilei. fuit locorum rex: & pater Aiacis Oilei.
- Olympus cum .y. graeco scribitur: quo nomine quattuor diuersos legimus montes. Vnus est inter thessaliam & macedoniam altissimus: dicente Lucano in. ii. Nubes excessit olympica: quam longe antiquiore urbana ostendere conatur. Et fuisse tempus ait: quo rura colebant homines: nec ciuitates habebant. Et subdit. estque uetusissimum oppidum boetiae thebae: quod rex Ogygius aedificauit: pactis iam duobus milibus annorum & centum. Sed ut diu Augustinus de ciuitate dei li. xviii. rettulit: temporibus inquit Ogygii regis: diluuium magnum factum est: non illud maximum: quo nulli homines euaserunt: nisi qui in arca fuerunt. Sed tamen maius: quod postea tempore deucalionis fuit.
- Oideus cum .i. latino diuisa syllaba ab .o. scribitur. nam neque apud graecos est diphthongus: fuit filius antiphatis filii Melampi: dicente Homero in. xv. odyssae: *ἀντιφάτης μέν ἐτίκτεν οἴκλιαν μεγάρου μόν*. Idem fuit pater Amphiarei argiui uatis.
- Oileus cum .i. latino diuisa syllaba ab .o. scribitur: ut de superiori dictione diximus. Non enim potest esse diphthongus: ut Virgilius in primo. Vnius ob noxam & furias aiacis oilei. fuit locorum rex: & pater Aiacis Oilei.
- Olympus cum .y. graeco scribitur: quo nomine quattuor diuersos legimus montes. Vnus est inter thessaliam & macedoniam altissimus: dicente Lucano in. ii. Nubes excessit olympica: quam longe antiquiore urbana ostendere conatur. Et fuisse tempus ait: quo rura colebant homines: nec ciuitates habebant. Et subdit. estque uetusissimum oppidum boetiae thebae: quod rex Ogygius aedificauit: pactis iam duobus milibus annorum & centum. Sed ut diu Augustinus de ciuitate dei li. xviii. rettulit: temporibus inquit Ogygii regis: diluuium magnum factum est: non illud maximum: quo nulli homines euaserunt: nisi qui in arca fuerunt. Sed tamen maius: quod postea tempore deucalionis fuit.
- Perpetuum nulla temeratus nube serenum.
Celsior exurgit pluuiis: auditque ruentes
Sub pedibus nimbos: & rauca tonitrua calcat:
- Olympias eodem modo atque .i. latino in penultima scribitur.
- Olympionices secunda cum .y. graeco: alia cum .i. latino: atque cum .c. exili scribitur: is dicitur qui in olympico certamine uicit: quasi olympiorum nices: id est uictor a νικη: quae est uictoria.
- Olor cum unico. l. scribitur: fuit teste Herodoto libro histo. vi. thraeciae rex: qui filiam suam Hegephylen Melciadi duci atheniensium uxorem dedit. Est etiam olor auis alba: quae alio graeco nomine cynus dicitur.
- Olenos cum unico. l. & unico. n. scribitur: ciuitas est aetoliae: ut ostendit Homerus in. ii. iliados: iuxta quam aper ille calydonius occisus dicitur. Aliam ponit Iginus de astronomia poetica in boetia ciuitatem esse: sic quoque cognominatam ab Oleno Vulcani filio: de qua forte intellexit Seneca in troade: cum ait: Olenos tectis habitata raris. Quin & in ea Amalthea capram nutritam fuisse quae aasserunt: quae postea ad caelum tracta fertur: dicente Ouidio in. xvii. epistolarum heroidum: Pleias & arctophylax oleniūque pecus. Et in li. fastorum. v. Nascitur oleniae signum pluuiiale capellae. Et inde olenius ut Flora ad Iunonem apud Ouidium in eodem. v. fastorum ait: Quod petis oleniis inquam mihi missus ab oris
Flos dabit: est hortus unicus ille meis.
- Olynthus cum .y. graeco & .th. aspirato scribitur: fuit ciuitas sithoniae iuxta atticam: quae cum ab atheniensibus deficeret: & Philippo se dedisset: fuit demum ab atheniensibus euerfa.
- Ombrii cum .i. latino & .c. exili scribitur: populi sunt iuxta illyricos: ex quorum locis teste Herodoto li. historiarum iii. capris & alpibus fluuii uersus boream in istrum cadunt.
- Omonyma cum .y. graeco scribitur: ea dicuntur quae solum idem nomen habent: hoc est non etiam rationem: & traducuntur aequiuoca.
- Omphatium cum .t. exili & .i. latino scribitur: est genus uini certo artificio confectum: ut ostendit Plinius li. xiiii. naturalis historiae: & deriuatur ab ὄμφαξ: quod uuam significat acerbam.
- Onager cum unico. n. scribitur: dicitur nostris asinus siluestris. Nam componitur ex ὄνος: quod est asinus: & ἀγριος siluester. de quo Virgilius in. iiii. georgicorum: Saepet etiam cursu timidos agitabis onagros.

- O chiston cū. ch. aspirato & i. latino: atq. t. exili scribitur: locus est teste Homero li. iliados. ii. i. finib⁹ thebag.
- O nescritus absq; aliqua aspiratione & i. latino ubiq; scribitur: fuit philosophus qdam: quem nonnulli æginensem dicunt. Demetri⁹ uero magnesi⁹ illū astypalensem fuisse dixit. fuit Diogenis discipulus. Et ut Xenophon cum Cyro: hic cum Alexandro militauit. Et ut ille Cyri pædiam: hic Alexandri scripsit initia: & ut ille Cyri: hic Alexandri pfectur laudes. Dicitur etiam stulus utriusq; q̄simillimus.
- O nyx cum. y. græco scribitur: genus est lapidis in similitudinē unguis. Nam onyx græce latine unguis dicitur: de quo Horatius in. iiii. carminum: Nardo uina mereberis nardi puus onyx eliciet caduz. Qui nūc sulphitiis accubat horreis. ubi Acro dixit: onyx metallum gēma simile: de quo ad unguenta odorata fiebat pua uasa Sed Lucanus de gēmis mihi locut⁹ uidet⁹: cum dixit ad luxum ostentandum: Totaq; effusus in aula Calcabatur onyx.
- O nytes cū. y. græco & t. exili scribitur: nomen est uiri pprium: qd̄ Donatus super. xii. ænei. Virgilii: aut gentile aut patronymicū putauit: se tamen gentem nescire fatetur. Sed Seruii magis sentētia placet: q̄ ppriū exili- maui & deriuari puto ab onyx: ac forsitan onyces cū. c. exili primitus scriptum.
- O nomatopœia cum. t. exili & c. diphthongo atq. i. latino scribitur: ē ὀνόματι id est nominis: τῶν ᾱ fictio. Nam cum uocis cōfusæ nomen ad imitandū sonum effingimus: eiusmodi figuram facimus: ut ouū dicim⁹ balatz: boum mugitū: equorū hinnitum: terribilis buccinæ sonitum tarantara. Ennius: At tuba terribili sonitu tarantara dixit. hæc etiam figura dicit⁹ turtur: grus: seropha: quæ nouiter comperire nobis raro cōceditur: græcis uero teste Quintiliano: inter maximas est habita uirtutes.
- O nophrius cum. ph. aspirato recte scribitur. nam descendit ab onos qui est asinus.
- O pheltius cum. t. exili & i. latino scribitur: fuit uir troianus.
- O pheltes cum. t. exili scribitur: fuit nauta tyrrhenus: de quo Ouidius in. iii. metamorpho. Assumus en inquit fotiorum primus opheltes.
- O pites cum. i. latino & t. exili scribitur: fuit uir argiuus: & ab Hectore in bello interfectus.
- O phelestes cum. t. exili scribitur: fuit uir troianus.
- O phis cum. i. latino scribitur: dicitur apud nos serpens. unde Cotta in arateis uersibus apud Cicronez in. ii. de natura deorum de serpente loquens inquit: Quem dare perhibent ophim cognomine græci.
- O phiuleus cū. i. latino & c. exili scribitur: deriuat⁹ ab ophis: & dicitur a nostris serpentarius: quem Serui⁹ sup. xi. æneidos: Aesculapium esse dixit.
- O phiophagi eodem modo scribitur: & hi sunt q serpentes mandunt. Nam quod apud græcos phago: a nobis mando dicitur.
- O phiogenes cū. i. latino & unico. n. scribitur: dicunt serpenti⁹ geniti: quos dixit Plinius li. vii. naturalis histo. teste Erato pgameno circa hellepontū paruū genus hoium fuisse serpentū iē⁹ tractu leuare solitos: & manu imposta uenena leuare corpore. unde a serpenti⁹ genus traxisse dicebantur.
- O phites cū. i. latino & t. exili scribitur: est teste Plinio in. xxxvi. naturalis historia: genus marmoris maculas serpentinae detinētis: a qbus nomen ip̄sum assumpsit.
- O pobalsamū cum unico. p. scribitur: & est succus balsami: τῶν ὀσῶν enim græce latine succus dicitur. unde & p quocūq; odorifero unguento aliquando sumit. Iuuenalis in. ii. satyra: Sed tamen unde Hæc emis hirsuto spirant opobalsama collo Quæ tibi?
- O ps cū. p. ante. s. scribitur: fuit filia Cæli ex Vesta: & soror: uxorq; Saturni. Quam ut refert Seruius in. xi. ænei: græci Rheam uocāt. Vnde latinā dictionē Ops nō græcam puto: & corripit. o. ut ops opis. Dicit etiā copia: sed in hac significatiōe nominatiu⁹ in frequēti usu nō est: nisi in cōpositiōe: sed tūc quoq; cōmunis ē generis ut hic & hæc & hoc inops huius inopis. uetustissimi tamē teste Capro: hic & hæc & hoc ops & cops. p. eo: q̄ ē opulētus & copiosus: qn̄ & p auxilio pferebant. Et Adium quoq; de Hercule sic dicentē inducit: Quorū genitor fert esse ops gentibus. p opē ferens: & auxiliū gentib⁹. Terenti⁹ Iuno Lucina ser opez: serua me obsecro. Item in genitiuo apud Ouidiū de remediis legit⁹: Carminis & medicæ phoebe repertor opis. At opes in numero plurali. p censu accipimus. Horatius in. iiii. carminum: Per damna per cedes ab ip̄o Ducit opes: aiumq; ferro: de romano populo loquebatur.
- O pis cū. i. latino in noiatiuo nympha fuit: ac primā pducit: ut Opis ad æthereum pēnis auferet olympum. Virgilius in. xi. Velocem interea superis in sedib⁹ opim Compellabat. Est etiam opis teste Herodoto in primo historiae: ciuitas iuxta quam tigris pfluuit: & mare rubrum ingreditur.
- O psonium cū. p. ante. s. atq. i. latino scribitur: sic enim apud græcos ὀψώνιον scribitur: sed ex nostris. p. in. b. ob litterarū uicinitatem: nonnulli cōuertunt: quod sæpe fieri supra ostendimus. Et est q̄cqd̄ comedendo additur pani & uino. Ac secūdam eius syllabam uti græci: sic & nostri produciunt. Iuue. in satyra Atticus eximie Manubria cultellorum.
- Offea nō tamē his ulla unq; obsonia fiūt Rācidula. & sic uerbū obsono uel obsonor neutru uel deponens.
- O phthalmos cū. ph. aspiratis scribitur: dicit⁹ a nostris oculus: sed sic quoq; nō nisi i cōpositis qbusdā: & deriuat

tuus transcribitur: ut ophthalmia: quæ est oculi infirmitas. Et triophthalmus lapis: qui teste Plinio in ultimo naturalis historia: tres hominis oculos simul exprimit. & ægophthalmus lapis alius: qui caprinum oculum representat.

O pterus cum t. exili scribitur. est autem (ut Iuue. uideat uelle ostendere) auis cum inquit in satyra Atticæ eximie: apud quæ scilicet triphorum Sumine cum magno lepus atque aper ac epigardus: Et scythiæ uolucres: & phoenix opterus ingens.

Et getulus oryx hebeti lautissima ferro Cæditur.

Oreades cum unico. r. & absque diphthongo: nymphæ sunt sic quoque cognominatæ ab ore si id est montibus: quos inhabitare solebant.

Orestes absque aliqua aspiratione ab emadatisimis græcis semper scribitur: & ab oros quod apud nos est mons deriuatum nomen dicitur: atque ob magnitudinem illius: eiusmodi nomen sic quoque a poetis effectum: quæ instar montis fuisse dicitur. Vnde Solinus corpus eius inquit iussione oraculi apud taygetam montem iuentum est longitudo cubitorum septem: quoque glibet pedem & semis geometrica ratione dicitur continere. Et fuit Orestes Agamemnonis regis mycenarum filius ex Clytemnestra coniuge: hic paruulus Hermionem Menelai patris: & Helenæ filiam desponsauit. Sed cum opera Clytemnestræ matris & Aegisthi adulteri pater Agamemnon a bello troiano quæ primū reuersus interficeret: quaritur hic similiter ab eisdem in mortem. Sed diligentia Electræ fororis a Strophilo phocensi clauis mycenis subtrahitur: & seruat. Aegisthi interi: & Clytemnestræ auxilio rapitur Hermione a Pyrrho Achillis filio. Sed cum creuisset Orestes tempore & opportunitate captata clam mycenas intrat: atque Aegisthus interemit: & matrem quæ crudelissimis poenis affecit: postquam illa iam simul cum Aegistho animam septem regnauit: ut elegantissime hæc omnia profecutus est Sophocles in Electra: atque Euripides. Sed de nimia crudelitate a ciuibus inculpatus Orestes: iudicium areopagitarum subire coactus est: a quo teste Cicerone in oratione pro Milone uariatis hominum sententiis non solum diuina: sed & sapientissime deæ sententia liberatus est. Interim interfecto Pyrrho: & recuperata Hermione: conscientia gestorum exagitatus: in insaniam & furias uersus: uidere sibi uidebatur matrem se ardentibus facibus: & serpentibus atris insequentem: dicente Virgilio in quarto æneidos:

Armatam facibus matrem & serpentibus atris

Cum fugit: ultricesque sedent in lumine diræ. Sed cum illi fidus: ac perpetuus esset comes Pylades: præfati Strophili filius: non passus est illum in insaniam persistere: quin opportuna disquireret medicamina. Itaque illum ad tauricam regionem in scythia ad Dianæ aram pro recuperanda sanitate conduxit: comitibus etiam (ut nonnulli asserunt) Hermione & Electra: ubi deæ ex humana carne sacra fiebant. Sed cum moris esset aduenas pro eiusmodi sacrificio captiuare: contigit ut & ipse pro re tali caperetur. Sed ab Iphigenia sorore recognitus: quæ ibidem sacerdos numini ministrabat: ut in ea dictione uidimus. liberatus etiam ab omni insaniam euasit. Cum quo Iphigenia ipsa ablato simulachro aufugit: & alia innumera sunt: quæ de illo poeta loquitur: ita ut dicat Iuuenalis: Scriptus & in tergo. nec dum finitus orestes. Præbebat enim materiam omnibus uolentibus aliqua scriptitare. Ob quod dixit Virgilius in æneidos: Scænis agitur orestes.

Orex cum unico. r. & x. consonante atque. i. latino scribitur: ponitur a græcis pro appetitione. At uero Iuuenalis latinum fecisse uidetur: & pro tromitu posuisse: quasi ab ore: & ex eo sit compositum. unde ait in satyra Credo pudiciam: Ducitur ante cibum rapidam factus irus orexim. & in satyra Atticus eximie: Hinc surgit orexis: Hinc stomacho bilis.

Orechades cum. ch. aspirato scribitur: insulae sunt oceanus septentrionalis ultra britaniam: & circa talem numero uiginti tres: quarum uiginti defertur: & tres coli nonnulli asserunt. Solinus tamen dixit illas hominibus uacare: & siluis: quin & herbis uinceis inhorrescere. Nonnullas uero dixit in herbidas: harenamque & steriles herbas detinentes.

Orchestra secunda cum. ch. aspirato: ultima cum. t. exili subsequente. r. scribitur: proprie locus est in theatro: uel amphitheatro: uel circo ubi saltabatur. Nam deriuatur ab ὄρχουσαι: quod est salto: ut Possidonius orchestram quatit alter. unde etiam ὄρχηστρία saltatrix dicitur. nam ut refert Liuius i. ii. bello punico: Cum ludii circenses Apollini celebrarentur: & Hannibal nuntiatum esset circa collinam urbi ingruere: omnes raptis armis concurrerunt. Reuersi postea cum piaculum formidarent: inueniunt saltatorem in circo senem quendam: qui cum interrogatus dixisset se non interrupisse saltationem: ductum est hoc prouerbum: Salua res est saltante sene. Sed ut plurimum pro toto theatro orchestra ponitur: ut Iuuenalis in satyra Et spes & ratio: Quæque reportandis posita est orchestra cathedris: id est theatrum. Suetonius in uita Neronis: Mediaque in orchestra frequente populo epulatus est. Vnde & nonnunquam pro loco eminentiori ponitur ab eodem Iuuenalis: ut in tertia satyra: Aequales habitus illic similesque uidebis Orchestram & populum. Nam cum locus commodior ad spectandum pro senatoribus & maioribus prepararetur: ab ipsis saltationibus inspectis nomen assumpsisse uidetur.

Orechites cum. ch. aspirato & i. latino atque. t. exili scribitur: genus est oliuarum: quæ teste Seruio in secundo georgicorum: a græca etymologia: sed obscena id est a testiculis nomen assumpserunt. Nam ὄρχηστρος testes

dicuntur: quorum figuram retinent.

Orchomenus cum. ch. aspirato & c. absq; diphthongo scribitur: ciuitas est in boetia thessalia: contermina: in qua fons erat tribus charitibus seu gratis: & Veneri facer: ut testatur Iginus in astronomia poetica: & Seruius super primum aeneidos confirmauit. At hanc urbem Homerus in octauo iliados: innumera quotidie nauibus deferri dixit in oratione Achillis ad Vlyxem Aiacem & Phoenicem.

Orcus absq; aliqua aspiratione scribitur: cognomen est fluuii inferni: ab ὄρκος: quod est iuramentum deductum: eo q̄ per illum hoc est stygem paludem: a qua teste Homero profluit: iurabant dii: nec peierare licebat. Nam ut dixit Homerus in secundo iliados: fluuius est thessalia: qui ab inferna styge manat: & in peneum defluit quem nec peneus recipit: sed olei modo supernatatem breui spatio portatum abdicat: nec poenales aquas dirisque genitas argenteis suis misceri permittit: & subdit Homerus: huius fluuii apud deos sanctissimum iusiurandum esse.

Orichalcum secunda cum. i. latino: sequens cum. ch. aspirato: ultima cum. c. exili scribitur: dictio est ex auro & χρῆλον: quod est aes composita. Sed. au. diphthongum conuertit in. o. breuem secundum antiquorum consuetudinem in quibusdam dictionibus: ut supra ostendimus in secundo horum commentariorum libro ubi de au. diphthongo tractauimus. Nam aurichalcum dicebatur: quod teste Seruio in duodecimo Virgilii apud maiores preciosus omnibus fuit metallis: ubi multa grata de illo rettulit: quae qui scire cupiet: ibi legere potuerit.

Orgia cum. i. latino scribitur: dicebantur Bacchi sacra: primū apud thracas ab Orpheo instituta: quae (ut aiunt) a solis mētruoſis celebrari statuit: ut eo potissimū tpe a uiuorum cōmixtione diuenteret: quod nō solū ē abominabile: sed perniciosum uiris. Sed deinde ut illarū obprobria tegerent: & a nō mēstruatis celebrari permittum fuit. Et teste Seruio super. iiii. aenei. orgia olim apud gracos oia sacra dicebant: quae admodū apud latinos cerimoniae. Quod Iuue. in satyra obseruasse uidet: ubi de sacris bonae deae: quae simili modo a solis mulieribus celebrabant: loquens inquit: Talia secreta coluerūt orgia tēda. Sed ut ait Seruius abusiue sacra Liberi orgia dicunt: uel ab ὄργη: quod est furio: & ὄργη furor: uel ab ὄρεσι: hoc ē a montibus i quibus agitabant: incedebātq; crinibus passis: & induta pellibus damarū: quae graece nebrodes appellantur. nam νεβροδὸς graece latine dama uocatur. Virgilius in. iiii. georgi. pictis incincta pellibus ambae. id est pellibus damarum quae uarii sunt coloris: ibantque ut furis agitatae cum tibiis cymbalis & clamore. unde Maenades hoc est furiosae appellabantur: ut in ea dictione uidimus. nec fas erat adesse uiros: dicente Statio in achilleide.

Lex procul ire mares iterat praeccepta uerendus

Ductor: in accessumq; uiris indicitur antrum:

Nec satis est. stat sine dato metuenda sacerdos

Exploratq; aditus: ne quis temerator oberret

Agmine foemineo tacitus furrifit achilles.

Orion cum. i. latino scribitur: hunc dixit Hesiodus in theogonia fuisse Neptuni filium ex Euriale Minois filia. Aristonicus uero & Pindarus aliam illius genefim descriperunt dicentes: Hireum quendam senem fuisse: qui cum apud thebas: teste Aristonico parui cultor esset agelli: uel in insula chio: ut dixit Pindarus: & louem forte ac Mercurium hospitio excipisset: petiit ab his: ut sibi aliquid liberorum nascere. dicebat eniz se olim coniugem habuisse: ac illi promississe non recepturum aliam: optaret tamen filium pro haerede. Et ut hoc facilius impetrare posset: bouem eis imolauit: atque ad uescendū apposuit. Iuppiter uero & Mercurius post epulas: ab eo corium e boue detractum poposcerunt: atq; in illud quod fecerant urinae incluserunt. Et referente Ouidio: qui horum opinionem sequitur in. v. fastorum libro:

Tunc super iniecta texere madentia terra

Iamque decem mēses: & puer ortus erat:

Hunc hireus quia sic genitus uocat uriona:

Perdidit antiquum littera prima sonum: ita ut iam Oriona dicamus. Est enim urina graeca dictio: quam illi ὄρον dicunt. Sed deinde maxime exerefecit uenator magnus euasit. Quem sibi comitem Delia fecit. Et ut dixit Ouidius: Ille deae custos ille satelles erat: itaque uenandi artificio elatus: ausus est dicere nullū gigni posse animal: quod non ipse superaret: ob quod uolentibus diis emisit terra paruum animal: scorpionem scilicet a quo superatus occubuit: dicente Lucano libro nono: Ille scilicet scorpius minax nodis: & recto uerbere sauis: Teste tulit caelo uicti decus orionis. Et dixit teste caelo: quia & Orion & ille scorpius ad caelum tracti fuerunt. Voluit hic pleiadibus uim inferre: ut in dictione pleiades ostendemus. Tentauit & similiter teste Callimacho Dianam uitare: ob quod ab ea sagittis confixum illum dixit. Idez Horatius libro carminum tertio: in quarta oda tetigisse uidetur: cum ait: Tentator orion Dianae uirginea domitus sagitta. Seruius uero aliam ab his: quae diximus fabulam super. x. aeneidos Virgilii librum rettulit: quae sane nobis satisfacere non potuit: ideo alios magis secuti sumus. & habet Orion primam & secundam quandoque breues: & quadoq; longas: ut in dictione Arion uidimus.

- Orithya secūda cū. i. latino: penultima cū. th. aspirato & diphthongo cōpacta ex. y. græco & i. latino scribitur fuit puella pulcherrima: & famosa filia Erithei athenarū regis: quā cū Boreas adamasset: & sibi coniugem dari postuleret: nec impetrare ualisset: illā rapuit: & in thraciam secū detulit. Ex qua Zetū & Calaim filios pcreauit: ut p uera historia rettulit Eusebius in libro tēporum. Alia eodem nomine regina fuit amazonū: quæ Marpesiæ matri successit in regno: de qua Iustinus in. ii. epitomatum li. locutus fuit.
- Orithos cū. i. latino & th. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. v. ciuitas inter macedoniā & epirum iuxta quā (ut rettulit Seruius in. x. ænei.) nascit terebinthus arbor: de qua in sua dictiōe uidebim⁹. Ob qd Plinium dixisse puto in. xiii. naturalis histo. Terebinthus in macedonia breuis est arbor: atq; fruticosa. Et Seruium qui dixit orithos ciuitas est epi.
- Oryx cū. y. græco scribitur: de hoc Plinius i. ii. naturalis histo. inquit: oryge appellat ægyptus feram: quā in exortu ei⁹ cōtra stare & cōtueri tradit: ac uelut adorantē cōsterni. Idem in. viii. Solos oryges dixit cōtrario pilo uersi: hoc ē ad caput uerso: de quo Iuue. in satyra Atticus eximie: Et getulus oryx hebeti lautissima ferro.
- Ordeffus cum duplicato. s. scribitur: est teste Herodoto in. iii. histo. primus fluuiorum scythia: magnusq; & ab oriente profluens cum istro miscetur.
- Orodes sine aspiratiōe principii scribitur: nomen ē uiri ppriū: de quo Virgi. in. x. æneidos meminit: & interpretari potest montanus. Nam ab ὄρος: quod est mons deriuatur.
- Oroetes cum. ce. diphthongo: ultima cū. t. exili scribitur: fuit teste Herodoto li. historiarū. iii. uir persa & sardium præfectus: q Polycratem famiorū tyrānum dolo captum suspendit. Hic postea iussu Darii: & opera astuq; Bagei in sardis trucidatus est.
- Oromenius cum. i. latino scribitur: est teste Homero libro iliados. ii. ciuitas magnesiæ: Idemque Plinius in quarto naturalis historia confirmauit.
- Orphanus cū. ph. aspirato scribitur: & ē dictio græca: quā nōnulli pupillū interpretari dicunt. Alii uero iter eas differentiā ponūt: & pupillū eū esse dicunt: q caret qdem patre: sed nō præsidio paterno: cū tutore iuuetur Orphanus uero q caret patre: præsidioq; paterno: & summopere desideret illi⁹ opē: cū sine eo male hēat.
- Orpheus cū. ph. aspirato & eu. diphthongo scribitur: ut Virgilius in Damone: Orpheus in siluis: fuit theologus: & poeta gente trax Oeagrii fluuii fili⁹. Alii dicūt Apollinis fuisse filiū ex musa Calliope. hic teste Herodoto siculo li. histo. v. doctrina melodiaq; ac poesi excessit oēs: quog; extet memoria: & suauitate cant⁹ præ cæteris clarus fuit: Idem citharā ab Apolline patre accepisse dicit a poetis: quā nūper ad similitudinē testudinis Mercurius confecerat: & Apollini dono dederat. Cuius modulatu & dulcedine non solum homines sed lapides & siluas in numerū se motare cogebat: dicite Ouidio in. iii. de arte: Saxa feratq; lyra mouit rhodopeius orpheus: Tartareosq; lacus trigeminūq; canem: & Virgilius i Dameta: Orpheaq; i medio posuit siluasq; sequētes. Nam mortua Eurydice uxore ad inferos pergens: ualuit eos cithara ad cōmiserationem defletere: ita ut uxorem sibi restituerēt. Sed ea iterum pdita: qā illam ante tempus cōtra datam legem aspexerat (ut elegantissime dixit Virgilius in. iiii. georgicog.)
- Septem illum totos perhibent ex ordine menses
- Rupe sub aerea deserti ad srymonis undam
- Fleuisse: & gelidis hæc euoluiffe sub antris
- Mulcentē tigres: & agentē carmine quercus. Et in eodē loco Nulla uenus: nulliq; aiūm flexerē hymenæi.
- Nam ab illo spretæ Cicones: quæ eū in uirū habere quærebāt inter orgyæ Bacchi: quæ ille idē ishuerat: eū penitus lacerarunt. Cuius caput cū in ocagriū fluuiū picctum esset: una cum cithara lesbūm puenit: qd eū serpens edere uellet: ab Apolline saxificatus dicit. Laertius uero Diogenes pro uera historia dixit illum a mulieribus disceptum: sed fulmine deperisse. Idq; epigrāma in macedonia scriptum ostendere: ubi a mulis sepultus dicitur: & ut ait Ouidius:
- Ille etiam thracum populis fuit auctor amorem
- In teneros transferre mares: citraq; iuuentam
- Aetatis breue uer: & primos carpere flores. Habeo hui⁹ antiq;ssimi poetæ hymnos ad deos fere oēs: habeo argonautica: sed non illius opus esse dixit Aristoteles. Ponit & nōnunq; adiectiue Orpheus: ut Martialis i primo: Quicqd in orphea rhodope spectasse teatro
- Dicitur: exhibuit cæsar arena tibi.
- Orsilochus cū. i. latino & unico. l. atq; ch. aspirato scribitur: fuit teste Homero li. iliados. v. fili⁹ Alpei fluminis q lato gurgite terrā interfluit pyliog: & magni populi princeps fuit. Nam Orsiloch⁹ genuit Diocē: Diocēus ipse geminos genuit Crethona: & Orsilochū: q gratificātes Agamēnoni Menelaoq; una cū illis aliisq; principibus ad troiā nauigarunt: & uno occubitori horæ momēto: quos (ut ipse ait) præstantissimos uiros: & in omni genere bellandi peritissimos: magnanimus Aeneas coram Agamēnone interemit.
- Ortygia secunda cum. y. græco: penultima cum. i. latino scribitur: insula est in mari ægæo: quæ & alio nomine delos dicit. Sed ortygia cognominata Solino teste: qā in ea. primū uifa sunt conturnices: q; græci ortygias uocāt. Nos a sono uocis qualias dicim⁹. Sed de ortygia talē Serui⁹ super tertio æneidos Et Laetantius sup

primum thebaidos: fabulam rettulerunt. Postq̄ inquit Iuppiter Latonā uitiavit: eius & sororē nomine Asteriem uitiare conatus est: quæ miseratione numinū in auem conuersa fuit: quam nos coturnicē dicimus. At Iuppiter i aqlam se uertit: ut eā raperet. illa uero eadē miseratione numinū in lapidem cōuertit qui diu sub aquis latuit: sed supplicante Ioui Latona super aquas deferri cœpit. Interim cū Iuno Latonā grauidam perentiferet: imisso contra illā phytone serpente: p̄ omnē terram plecuta est: quæ tandē cū ad litora maris deuenisset: a sorore suscepta fuit: dicēte Ouidio li. vi. metamor. Errantē accepit: tunc cū leuis insula nabat se ortygia. In ea ergo insula peperit Latona Dianam: & Apollinē: a quibus delos est cognominata: ut i ea dictione uidimus. Nec passi sunt eam āplius errare: sed illam teste Virgilio in. iii. aenei. Pius arquite nēs oras & litora circum Errantem mycone excelsa gyaroc; reuinxit: Immotāq; coli dedit: & contēnere uentos.

Ortygia eodē mō scripta: insula alia fuit circa siciliam ex opposito ad plemmyrium siciliæ fluuiū: de qua Virgilius circa finem tertii aenei. ait:

Sicano prætenta sinu iacet insula contra
Plemmyrium undosum: nomen dixere priores
Ortygiam: alpheum fama est huc elidis amnem
Occultas agisse uias subter mare: qui nunc

Ore aretusa tuo siculis confunditur undis. de quo in dictione aretusa satis uidimus.

Ortona cum. t. exili scribitur: urbs est pelignorum circa adriaticum pelagus.

Orthos cū. th. aspirato scribit. & interpretatur a nostris rectus: nec nisi in cōpositione eo utimur.

Orthographia cū. th. aspiratis: atq; in penultima cū. i. latino scribit: dici pōt a nostris recta scriptura. Nā cōponitur ex ὀρθός: & γραφία: quæ est scriptura. Quintilianus uero recte scribēdi sciētiā interpretatur.

Orthogonium cū. th. aspirato: & i. latino scribit: dici pōt ad uerbū recti angulus. Nā cōponit ex orthos: quod est rectum: & γωνίον angulus. Est enim figura habens rectos angulos.

Orthodoxus eodē modo scribit: & latine rectæ opinionis aut fidei interpretatur. Nam ὀρθός: & gloriā: & existimatōem: siue opinionem & fidem: & sententiam designat.

Orthopeia cū. th. aspirato: & diuisis uocalibus scribit: & p̄fert: & teste Quintiliano dici pōt emendata cum suauitate uocū explanatio. Nam cōponitur ex orthos: quod est rectum: & ἔπος carmen.

Orthocorybantii secūda cū. th. aspirato: sequens cū. c. exili: sequens cum. y. græco: ultima cum. t. exili scribit: sunt teste Herodoto in. iii. histo. libro: populi scythiæ: quæ est in asia.

Oscylla & græcam & latinā pōt etymologiam cōtinere: ut ostendit Seruius sup. ii. georgi. Nam ex os: quæ est facies: & cyllæ: quod est moueo cōponi dicūt: eo q̄ teste Virgilio: Oscylla ex alta suspendunt mollia pinu id est facies quasdam pictas p̄ funiculos: ut hinc inde moueri possint: & alta suspendebant pinu.

Osiris cū. i. latino utrobq; scribit: & fuit secūdum poetas græcos: quos nostri sequuntur: Iouis filius ex Niobe filia Phoronei: licet eū ægyptium fuisse longo p̄cessu referat Diodorus græcus historicus li. historiæ primo. Hic ut græci & nostri affirmant: cum Phoroneo auo in argiuorū regno succederet: & per annos plures argiuus imperasset: Aegialeum fratrem regno achaiæ præfecit: ipse uero maioris gloriæ cupidine captus: ad ægyptios transfretauit: quos cum suo summisisset imperio: Isidem Inachi filiam primum Io dictam: & ad ægyptios effugatam: matrimonio sibi copulauit. Qua deinde magistra ægyptii litteras didicere. Osiris similiter cum rudes eius loci homines multas res & homini q̄ maxime cōuenientes edoceret: diuinos ab illis est adeptus honores: dicente Tibullo:

Primus aratra manu solerti fecit osiris:
Et teneram ferro sollicitauit humum.
Primus inexpertæ commisit femina terræ:
Pomaq; non notis legit ab arboribus.

Hic docuit teneram palis adiungere uitem:

Hic uiridem dura cedere falce comam. Et alia plura: quæ idem poeta p̄sequit. Sed tandē teste Callimacho

ægyptio historico: quæ secutus est Seneca in li. quæ de sacris ægyptiorū cōposuit: cū Osiris a Stityphoe ægypto uel (ut ait Seruius sup. vi. aenei.) a Typhone fratre occulte occisus & lamatus fuisset: & ab uxore Iside diu eius mēbra q̄rerent: nec iueniri possent: irascebatur ægyptios regina: & magnos quotidie i fletu p̄ruebat: dicente Luciano circa finem octauū: Nos in templa tuam romana recepimus isim:

Semideosq; canes & supra iubentia luctus.

Et quæ tu plangens hoīem testaris osirim. Sed tandē ad locū deueniens philas: iuxta syenē extremā ægypti p̄tem: cū laceratum illum cōperisset: in maximos prupit luctus. Et illic ægyptiis placata: ob cōperta mēbra locum græce philas: hoc est latine amicas: teste Seruio sup. vi. aenei. nominauit: & ad illū sepeliendū se accinxit: locūq; cōperit: & elegit p̄ illius sepultura tutissimū: & transitū difficillimū: hoc est insulā abaton: quæ inaccessibilis interpretatur: eo q̄ sit in palude iuxta mēphim limosa: & papyris undiq; implicita: in hac illū sepeliri curauit: & paludem stygem: hoc est mærorē uocari uoluit. Nec illā trāsire: aut ad insulā quæuis posse accedere statuit: nisi certis diebus: & quibusdam prius lacris imbuti & initiati essent. Siquis forte i ea palude

deperisset: nec cadaver cōperiri posset: cētū ānis ut prafati ferunt auctores: illi sacra q̄dā officia soluebant
Quod Virgilius ipse tetigisse uidetur: cū in. vi. aeneid. ait: Centum errant ānos: uolitantq; hęc litora circum
Sed cū deinde aegyptiis apparere cōpisset bos istar numinis: putauerūt illū Osirim esse: & ut deū adorare
cōeperunt. Et cōmutato nomine Apim illū uocauerūt: hoc est bouem. Sic eni bos eoz lingua apis uocatur.
Ouidius in. ii. de sine titulo: Et comes in pompa corniger apis erat. Nā teste Solino in collectaneis: & Pli. in
viii. naturalis historia: bos insignis ex iprouiso illis apparet: quē certo tēpore detinent: & adorāt. Et (ut nō
nulli ferunt) p̄ annū illū detinere consueuerūt: alii p̄ decēnium dixere. Deinde referentib; prafatis auctori
bus statuto die sacerdotes illū in sacro fonte submergunt. Mox alter nec sine publico luctu quārit. Nā do
nec alium inuenerint instar Isidis marent. Sed nō diu quārit. Quem cōpertum cētum antistes memphim
cū puerorū gregibus populoq; & omni musicoz genere prosequūtur: dicente Tibullo:
Te canit: atq; suum pubes miratur osirim
Barbara mēphitem plangere docta bouem. Et Ouidius in. viii. metamorpho. Nunq; q̄s satis quāsit; osiris:
Semp enim perdūt: semper & inueniūt. Quo sane inuento populus mira applaudens laticia: magna cū uo
ce salutat. Quod tetigit Iuuenalis in satyra quā incipit: Stemmata quid faciunt? cum ait:
Salue getulice: seu tu
Syllanus quocūq; alio de sanguine rarus
Cuius & egregius patriæ contingis ouanti
Exclamare libat populus quod clamat osiri
Inuento. Quin & Plinio ac Solino referentib; ad motum: & stationē Apis aegyptii ipsi oīa mouent: & stant
delubra quib; succedit. aut incubat: mystice thalamos nomināt: dat omnia manifestātia de futuris. Illud ma
ximum si de consultiōtis manu cūbum capiat. deniq; auersatus Germanici Cæsaris dexteram pdidit ingruē
tia. Nec multo post Cæsar extinctus est. pueri & Apim gregatim sequētes uelut lymphatii futura praeinūt.
Bos illi ostenditur scēmina in āno semel: & ipa non absq; certis insignibus: quā atq; inuenta: & oblata ē sta
tim: eadem die neci datur. Apis naturale memphitici celebrant litatiōe paterā aureā: quam p̄iciunt in nili
statim gurgitē: sed cur etiam dictus fuerit Serapis: in ea dictione uidimus. Sane teste Seruio super. iii. aeneid.
in Isidis sacris imitatio est inuenti Osiridis: quē ipa eius uxor dilaniatū a Typhone illius fratre per totū or
bem requisisse narratur. Sed ex alio capite Laetantius in primo diuinaruz institutionū Isidi sacra fuisse mō
strauit. Nam (ut ait) Isidis aegyptiæ sacra sunt: q̄a filium paruulum pdiderit: & inuenerit. Nam primo sacer
dotes eius de glabrato corpore pectora sua tūdunt: lamentanturq; sicut ipa: quā pdiderit natum fecerat.
deinde quasi inuentus puer pdicit: & in laticiam uertitur sicut ipa: quā pdiderit natum fecerat.
ii. histo. li. reliquerat Osiris filiū Horum nomine: quē (ut nōnulli ferunt) post patris mortē semel illū amisit
Vnde timēs ne id idem filio: quod olim patri contigisset: in mæstissimos prupit fletus: sed illo tandem inuē
to: maximam in laticia luctum cōuertit. Quod eius sacerdotes i illius sacris repraesentāt. De quib; locut; est
Iuue: quū ait in satyra Credo pudiciam: Plangentis populi currit derisor anubis. Erat autē romæ tēplum
Isidis iuxta cāpum martium: ut Iuu. e. in eadem satyra ostendit: cum ait: Cōtra superstitionas romanas: si cā
dida iusserit lo. ii. Isis: quā olim in candidam uaccam fuerat commutata: anteq; in aegyptum aufugeret:
Ibit ad aegypti finem calidalsq; petitas
Ameroe portabit aquas: ut spargat in aedem
Isidis antiquo: quā p̄xima surgit ouili. i. campo martio. In quo septa quaedam merant in speciē ouilis. Nā
loca erant tabulatis cōclusa: in qbus stans prafectus urbis: cum aliis urbis principibus: suffragia cōferre cō
fueuerat. Quare a poetis nōnunq; ouilia p̄ eiusmodi septis posita fuerunt: ut Lucanus in primo: Et miserā
maculauit ouilia romæ. Vtebanturq; etiā in sacris Isidis cymbalis qbusdā: quā aegyptio uocabulo sifra uo
cabant: qbus (ut nōnulli graues uiri asserunt) nunc puellæ florentinæ utuntur. His itaque (ut supra uidim;)
ad luctum populum incitabant. Vnde Iuuenalis uerba illius referens q̄ putabat esse deos: & peierabat in
quit in satyra Exemplo quodcūq; malo:
Decernet quodcūq; uolet de corpore nostro
Isis: & irato feriat mea lumina sifro:
Dum uel ego cæcus teneam: quos abnego nummos. At uero Laetius in proemio libri de uitis philoso
phorum refert ex philosophia aegyptia materiam principium fuisse: & Solem & Lunā esse deos: unū Osiri
rim: alteram Isim appellatos. figurateq; illos loqui per cātarum & serpentem: accipitremque: & alia non
nulla animalia teste Maneto. Quod sane de serpente Iuuenalis pensit: ac non aliud intelligere uoluit: cū
dixit in satyra Credo pudiciam: Et mouisse caput uisa est argentea serpens Illius lachrymis. Et hoc ideo
quia subdit: Scilicet & tenui pepono corruptus osiris: idest uili pepone. Nam hic pepo peponis: & hic
peponus peponi declinatur. Et hęc de Osiride secundum græcos & latinis poetas dicta sufficiant. Dio
dorus uero siculus uarias & longas diuersarum nationum Osiris atque Isidis theologias rettulit: quas si
qs uidere cupit: apud illum uariis in libris sui operis legere poterit: nobis ea rettulisse sufficiat: quā ad poe
tarum nostrorum explanationem uenire possunt.

- Ossa cum duplicato. s. scribitur: mons est teste Solino in finibus thessaliae centaurorum stabulum cum tanta pinorum copia: quod in flexione atque reflexione ramorum tonitru presentetur: quod Lucan⁹ in primo tetigit cum ait: *Ita tantus in aethera clamor:*
 Quantus piniferae boreas cum thracicus ossae
 Rupibus incubuit: curuato robore pressae
 Fit sonus: aut rursus redeuntis ad aethera siluae. Hunc Seneca dixit olympo olim fuisse coniunctum.
- Ostrea cum. t. exili scribitur: pisces quidam sunt intra conchas degentes: ut Ouidius in. v. fastorum: *Ostreaque in conchis tuta fuere suis.* Et Iuuenalis in quarta satyra: *Ostrea callebat primo deprehendere morfu.* Nec habet latinitas teste Seruio super primum georgicorum: proprium nomen animalis: quod neutri sit generis.
- Ostrum cum. t. exili scribitur: est purpura: sic quoque dicta ab ostrea: in qua sarpiscis comperit apud tyrum: ex cuius sanguine tingitur purpura.
- Ostracon absque aliquo aspirato scribitur: dicitur apud nos testa. Et inde ostracopos quem nos fictiarium uocamus.
- Ostracismus absque aliqua aspiratione: & cum. i. latino scribitur: & ab ostraco deriuatur. Nam cum apud athenienses aliqui ad arripendam tyrannidem ob potentiam: uel popularem gratiam: uel aliam quamuis causam proximi uiderentur: obligabantur ex lege ciuis eius: de quo suspicabantur nomen testis inscribere: quod cum certum superasset numerum: illum quinquennio toto exulare iubebant: hocque ad debilitandas opes frangendamque potentiam audaciam: & frangenda illius hominis incrementa fanciuerant: ut testis est Diodorus in. xi. historiographiae libro. Et Demosthenes in oratione pro Ethesiphonte: & Aristoteles in politicis. Quam legem cum syracusii ab atheniensibus semel acciperent: & id nomen non testis: sed oliuae foliis inscriberent petalimum non ostracismum uocauerunt: hoc est a foliis: quae petala uocabantur.
- Otanes cum. t. exili scribitur: fuit uir nobilis persae: & unus ex his: qui cum Dario in Magum coniurarunt: ut uicimus in dictione Darius.
- Otricus cum. t. exili scribitur: hic teste Porphyrio super. iii. iliados libro: & Mygdonus fratres fuerunt Hecubae filii Cissei: & patruus Polymnestoris: a quo otricidem patronymicum deductum puto.
- Otrides cum. t. exili & i. latio scribitur: patronymicum puto: deductum ab Otrio: de quo Virgilius Panth⁹ otriades.
- Othrys cum. th. aspirato & y. graeco: sequente. s. consonante scribitur: mons est thessaliae uersus meridiem ex opposito ad ossam dispositus: ut ostendit Herodotus in. vii. Et ut dixit Plinius in. iiii. naturalis historiae libro. patria fuit lapitharum. Vnde Virgilius in. vii. Descendunt centauri homolem othrymque niuaem.
- Oxia cum. i. latino scribitur: licet apud graecos sit diphthongus ei: sed abiecta. e. retinetur. i. producta: ut in similibus saepe diximus: dicitur a nostris acutus.
- Oxys cum. y. graeco scribitur: & dicitur similiter apud nos uelox citus acutus.
- Oxy cum. y. graeco absque finali. s. neutrum est: & id idem: quod superior dictio in masculino designat.
- Oxyschoenon secunda cum. y. graeco: penultima cum. ch. aspirato: & alpha. diphthongo scribitur: dicitur a nostris teste Plinio in. xxi. naturalis historiae libro. iuncus marinus. Nam coponit ex oxys quae acuta: & σχοινος funis: quasi acutus funiculus. Cuius plura genera ponit Plinius. unum quod oloschoenon uocat: quasi per totum siue aequaliter funis: quod ad uitalia utilissimum dicit: quia mollis est: & carnosus. Aliud dixit esse genus iunci trianguli: quem cyperum uocat: cum e. exili & y. graeco scriptum: quod apud aliquos silignum traductum comperi.
- Ouum ex graeco deducitur: quod est ωόν per interpositionem scilicet unius. u. consonantis inter duo uocalia hiatus causa: ut supra in prima horum commentariorum libro uidimus: cuius prima est. omega. & naturaliter longa apud illos. Vnde & apud nos similiter producit. Iuuenalis in satyra *Credo pudicitiam inquit: Nisi se ceterum lustrauerit ouis: & inde ouatarica. i. falsa: quae corrupto uocabulo butarca dicitur.* Nam τάρικον falsum est.
- Ouis per pecude a graeco similiter trahitur: quod est οἰσίν sicut in ouum hiatus causa interponimus inter duo uocalia u. consonantem. Et quia prima apud graecos continet. o. paruum: quod semper est breue: simili modo apud nostros prima semper corripit: ut Virgilius in bucolico: *Parcite oues nimium praecedere: non bene ripae Credit.* Et similiter ouo ouas uerbum: quod ab oue descendit prima breuiat: ut idem in primo georgicorum libro: *Omnis quam chorus & sotii comitentur ouantes.*
- Achynus cum. ch. aspirato & y. graeco scribitur: est siciliae promontorium uergens in austrum seu mauius ad meridianam plagam: & ab aeris crassitudine teste Seruio super. iii. aenei. cognominatum. Nam pachy graece latine pingue: & crassum interpretatur. huic propinqua est syracusa.
- Pactyas cum. c. & t. exilibus: atque y. graeco scribitur: fuit teste Herodoto libro. i. historiographiae primo: uilysius: qui sardis persuasit: ut a Ciro deficerent.
- Padia prima cum. alpha. diphthongo: sequens cum. i. latino scribitur. nam licet apud graecos sit in penultima. ei. diphthongus: a nostris tamen abiicitur. e. & retinetur. i. producta: & teste Gellio dicitur apud nos eruditionem institutionemque in bonas artes.
- Padaetus prima cum. alpha. diphthongo: ultima cum. t. exili scribitur: nomen fuit uiri proprium: sed nomen est compositum ex padia: quae est disciplina: & ἀρετή uirtus.